

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-336/24-L
Sp. zn. ČŠIL-S-71/24-L

Název	Základní škola a Mateřská škola Volfartice, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
Sídlo	471 12 Volfartice 81
E-mail	skola@zsmvolvartice.cz
IČO	72 745 088
Identifikátor	600 074 692
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jakub Myška
Zřizovatel	Obec Volfartice
Místo inspekční činnosti	Volfartice 81, Volfartice
Inspekční činnost na místě	25. 3. 2024 – 26. 3. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy, případně s rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Volfartice, okres Česká Lípa, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 35 žáků, mateřské školy (dále „MŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 24 dětí, školní družiny

s nejvyšším povoleným počtem 20 účastníků zájmového vzdělávání. Předškolní vzdělávání bylo k datu inspekční činnosti poskytováno 22 dětem, z toho šest dětí plní povinné předškolní vzdělávání, jedno s odkladem školní docházky a jedno mladší tří let. V ZŠ bylo vzděláváno celkem 18 žáků prvního až pátého ročníku. ZŠ eviduje dva žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zájmového vzdělávání se v jednom oddělení školní družiny účastnilo 18 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci druhým rokem a splňuje zákonné předpoklady pro výkon funkce. Stanovil si jasné a reálné cíle pro rozvoj školy a zajišťuje podmínky pro jejich dosažení. Prioritou školy je vytvářet optimální podmínky pro vzdělávání dětí a žáků, pro práci zaměstnanců, spolupráci a komunikaci se zákonnými zástupci, zřizovatelem, partnery a veřejností. Víze ředitele je zajistit, aby se děti a žáci cítili ve škole spokojeně, aby děti z mateřské školy přecházely na základní školu ve Volfarticích a žáci přecházeli na druhý stupeň do nových škol dobře připraveni. Tyto cíle se shodují s vizí zřizovatele.

Systém řízení školy je založen na vzájemné komunikaci a důvěře. Ředitel při řízení pedagogického procesu upřednostňuje různé formy přímé komunikace a konzultací před systematickou hospitační činností. Učitelé tak dostávají ke své výchovně vzdělávací práci pouze omezenou zpětnou vazbu ke zkvalitnění vzdělávání dětí a žáků.

Informovanost zákonných zástupců o dění ve škole je dostačující, probíhá individuálním kontaktem, na třídních schůzkách, na společných tripartitních konzultacích, formou internetových stránek a v místním tisku.

Personálně je pedagogická činnost ve škole dostatečně pokryta. Pedagogický sbor není plně kvalifikovaný, ale pedagogická zkušenost a zájem o vzdělávání dětí a žáků zajišťuje kvalitní podmínky pro jejich vzdělávání. Ředitel přijímá adekvátní opatření pro posílení jeho kvalifikovanosti.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřené na rozvoj individuálních zájmů a prohlubování odborné kvalifikovanosti.

Péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťuje ředitel ve spolupráci s učitelkami. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením poskytuje efektivní podporu žákům. O péči informuje zákonné zástupce, ale nedůsledně je seznamuje o vyhodnocování podpůrných opatřeních. Učitelky MŠ nevedou záznamy o poskytovaných podpůrných opatřeních s následným vyhodnocováním, což snižuje kvalitu vzdělávání dětí. Škola má preventivní program zaměřený na smysluplné využití volného času, vedení dětí a žáků ke zdravému životnímu stylu a k péči o zdraví. Prevence rizikového chování je účelně realizována zařazením témat do jednotlivých předmětů a doplněna pestrou nabídkou zájmových činností a specializovaných programů v rámci akcí školy.

Škola působí estetickým a zároveň rodinným dojmem díky zdařilým výtvarným pracím dětí a žáků. K výchovně vzdělávacímu procesu používá veškeré prostory, které budova nabízí, nejen kmenové třídy vybavené ergonomicky vhodným dětským a žakovským nábytkem, ale také prostory pro další zájmové činnosti a aktivity – malou dílnu pro truhlářství, keramickou dílnu s vypalovací pecí a odpočinkový koutek na chodbě. Děti mateřské školy využívají samostatnou lehárnu. Posun je zřejmý ve vybavení informační a komunikační technikou žakovskými notebooky. K rozvoji informatického myšlení a digitálních kompetencí dětí i žáků je škola postupně vybavována robotickými pomůckami. Pro naplňování školního vzdělávacího programu v oblasti tělesné výchovy a dalších pohybových a relaxačních aktivit

využívá tělocvičnu, místnost na pohybové aktivity, školní zahradu s herními prvky, obecní hřiště a v zimních měsících kluziště a plavecký bazén v České Lípě. Pro výuku dětí a žáků je k dispozici nově vybudovaná venkovní učebna, vyvýšené záhony a pískoviště. Přístup do školy je bezbariérový, v budově je nainstalována imobilní plošina.

Školní družina má samostatné, útulné a dostatečně materiálně vybavené prostory pro poskytování výchovně vzdělávacího procesu s možností využívat prostory školy a okolní přírodu. Škola tak nenásilně směřuje děti a žáky k dostatku sportovních, pohybových i relaxačně volnočasových aktivit, čímž přispívá k současnému trendu zdravého životního stylu. Pozitivem je funkční provázanost zájmového a základního vzdělávání a spolupráce s místními malotřídními školami.

Škola dbá na zásady zdravého stravování, včetně zajištění pitného režimu, přičemž je důležité, aby byl pitný režim pro děti v mateřské škole dostupný i ve třídě. Kladně lze hodnotit školní akce Zdravá svačina, Zdravé pečení a zapojení školy do projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol ke zlepšení stravovacích návyků. Děti a žáci (kromě jednoho) se stravují ve školní jídelně.

Pozitivně se do podmínek pro výchovu a vzdělávání dětí i žáků propisuje zájem zřizovatele, což dokládá jeho značná finanční podpora směřující nejen k zajištění provozu a materiálního zabezpečení, ale i k postupné a cílené rekonstrukci, renovaci a modernizaci školní budovy a jejího okolí. V ostatních zdrojích se charakteristicky odráží zapojení školy do dotačních projektů spolufinancovaných především prostřednictvím evropských fondů.

Pracovníci školy intuitivně vedou děti i žáky k bezpečnému chování a zajišťují jim fyzické bezpečí při výchovně vzdělávacím procesu i při činnostech přímo souvisejících se vzděláváním. Škola s možnými bezpečnostními riziky pracuje, je však nutné důsledně se věnovat aktuálním rizikům v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a následně k nim přijímat opatření k jejich odstranění nebo eliminaci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve škole panovala přátelská atmosféra, která podporovala individuální přístup k dětem a žákům. Při obtížích s plněním zadaných úkolů jim byla poskytována vhodná podpora. Pravidelný rituál společného uvítání dětí a žáků s pedagogy na začátku týdne efektivně podporoval prosociální vztahy. V hodinách učitelé komunikovali s dětmi a žáky způsobem přiměřeným jejich věku.

Environmentální vzdělávací program Lesní učitel se zaměřením na pobyt venku, ochranu přírody vhodně rozvíjel hrubou a jemnou motoriku, smyslové vnímání, komunikaci, spolupráci a vnímání přírody jako celku.

Vzdělávání v MŠ probíhalo v jedné heterogenní třídě se zaměřením na rozvíjení hry, navazování vzájemných vztahů a zvládnutí základní sebeobsluhy. Učitelky poskytovaly vhodné podmínky pro komunikaci a vytvářely pozitivní atmosféru. Zařazovaly frontální, skupinové a individuální formy vzdělávání. Vhodně a cíleně podporovaly kreativitu dětí, jemnou motoriku, rozvíjely slovní zásobu, pohybové dovednosti, pracovní návyky, paměť a soustředění. Během sledovaných činností měly děti dostatečný prostor pro spontánní, konstruktivní a námětovou hru i svobodný výběr pomůcek a hraček. Nabídka činností s aktuální velikonoční tematikou vhodně navazovala na zkušenosti dětí se snahou stimulovat jejich rozvoj ve všech oblastech vývoje. Děti byly vhodně motivovány a částečně vedeny k sebehodnotícím dovednostem bez zpětné vazby o dosahovaném pokroku. Organizaci vzdělávacího procesu negativně ovlivňoval hluk ve třídě. Vzdělávací nabídka jen zřídka

vedla k naplnění zvolených cílů, což se projevilo v pasivitě nejmladších dětí v průběhu realizovaných činností. Ve třídě byla vytvořena jasná a vizualizovaná pravidla, která děti znaly, ale nebyla plně funkční. Vzniklé drobné problémové situace mezi dětmi vedly ke konfliktním situacím, které si nedokázaly samy vyřešit. Chyběly zde citlivý přístup pedagoga, podpora socioemocionálního rozvoje a pozitivních vrstevnických vztahů.

Diferenciace vzdělávací nabídky ve třídě byla ojedinělá. Při dopoledním pobytu dětí venku učitelky realizovaly řízené a spontánní činnosti provázaně s poznáváním okolí školy, zaměřením na environmentální výchovu a volným pohybem. Uspořádání činností v průběhu odpoledního bloku respektovalo individuální potřebu spánku všech dětí.

Předčtenářská pregramotnost byla podněcována dostupností knih a pravidelným předčítáním textů. Společně organizovaný úklid, na který byly starší děti vždy předem citlivě upozorněny, podporoval jejich vzájemnou spolupráci. Děti byly samostatné v sebeobsluze i u stolování přiměřeně k věku. Interaktivní tabule nebyla v průběhu sledované činnosti využita, ačkoliv nízký počet dětí ve třídě vytvářel pro její začlenění příznivé podmínky.

V ZŠ panoval partnerský vztah žáků a učitelů, který byl efektivně cílený na osobnostní rozvoj s využitím různých metod a forem práce. V době inspekční činnosti se vzdělávali malotřídním uspořádáním ve dvou třídách žáci 1. a 2. ročníku a 3., 4. a 5. ročníku. Pro dosažení vzdělávacího cíle se účelově střídala frontální výuka a samostatná práce žáků ve skupinách vytvořených podle ročníků. Hospitované hodiny byly dobře strukturovány. Dostatek času byl poskytován na procvičování a upevňování probíraného učiva i na dokončení práce. Efektivní střídání činností umožňovalo diferencovat výuku podle vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků s ohledem na vzdělávací obsah ve spojených ročnících. Pedagogové měli přirozenou autoritu, dokázali žáky nenásilně motivovat, zaujmout a aktivovat. Žáci pracovali v tempu přizpůsobeném jejich možnostem. Ke kvalitě výuky výrazně přispívalo používání názorných pomůcek a propojování probíraného s reálným životem. V menší míře byla zaznamenána podpora spolupráce a komunikace žáků. Žáci se ve vzdělávacím procesu cítili bezpečně, respektovali nastavená pravidla, měli zažité pracovní návyky. Využívali znalosti z jiných předmětů, propojovali získané informace s praktickým využitím, ale neměli možnost výběru z úloh odlišné kognitivní náročnosti při vzdělávání. Prostředky informačních a komunikačních technologií byly v průběhu vlastivědné a jazykové výuky využívány žáky k aktivnímu vyhledávání a předávání informací. K rozvoji pohybových dovedností pozitivně přispívaly tělovýchovné chvíle při vyučování.

Zájmové vzdělávání plynule navazovalo na školní vyučování, probíhala osvětová činnost na téma zvyky a tradice o Velikonocích. Byla dodržována nastavená pravidla chování a vzájemné komunikace. Bezpečné klima podporovalo přirozenou komunikaci mezi účastníky. Žáci byli vedeni k vzájemné spolupráci, komunikaci, respektování jeden druhého, péči o domácího mazlíčka a k smysluplnému trávení volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke vzdělávání jsou přijímáni všichni zájemci i z okolních obcí. Vzdělávání bylo realizováno v souladu se školními vzdělávacími programy, které jsou vhodně obohacovány o pestrý výběr rozšiřujících aktivit. Škola má vhodné podmínky pro výchovně vzdělávací činnost. Děti a žáci prokázali dovednosti a znalosti, které odpovídaly jejich věku, individuálním možnostem a požadovaným výstupům. Uměli požádat o pomoc a reagovali na pokyny pedagogů. Každému dítěti a žákovi byl poskytován rovný přístup ke vzdělávání, který byl podpořen individuálním přístupem pedagogů a malým kolektivem třídy.

V předškolním vzdělávacím procesu v rámci tematických celků jsou rozvíjeny funkční gramotnosti a klíčové kompetence. Rezervy vykazovaly záznamy v rámci pedagogické diagnostiky dětí, které jsou vedeny formálně a postrádají ucelenou analýzu a vytyčení záměrů pro další pedagogické působení. Výsledky pedagogické diagnostiky se tak nepromítají do plánování vzdělávání nabídky a cílené individualizace. Portfolia dětí obsahovala výtvarné práce i tematicky zaměřené pracovní listy.

Přínosem ve vzdělávání bylo prožitkové učení, které probíhalo i v přírodním prostředí se zaměřením na rozšiřování znalostí v oblasti environmentální a v rozvoji fyzické zdatnosti.

Pedagogická rada účelně řeší aktuální problémy a pravidelně v průběhu i na konci vzdělávacího cyklu projednává vzdělávací výsledky a nastavená opatření pro předcházení školní neúspěšnosti dětí a žáků. Ve školním roce 2022/2023 prospěla polovina žáků s vyznamenáním.

Škola příčiny případného školního neúspěchu jednotlivých žáků analyzuje a neprodleně informuje zákonné zástupce o nastavení účinného opatření. Předcházení školní neúspěšnosti napomáhá široká nabídka volnočasových aktivit včetně doučování. Malý počet žáků a spolupráce školy, zákonných zástupců a zřizovatele umožňuje okamžitou a provázanou preventivní péči. V současné době škola neevduje u dětí a žáků případy rizikového chování.

Škola podporuje polytechnické vzdělávání zapojením žáků do dílenských činností pod vedením místního truhláře.

Škola pro rozvoj pohybových dovedností žáků se účastní lehkootletického trojboje malotřídních škol a sportovních utkání ve fotbale. Čtenářská gramotnost je u žáků podpořena návštěvou knihoven, které vhodně motivují a prohlubují zájem žáků o dobrou literaturu. Škola spolupracuje s malotřídními školami výtvarnými pracemi. V oblasti mimoškolních aktivit spolupracujeme škola s domovem dětí a mládeže a základní uměleckou školou v České Lípě.

Funkční provázanost předškolního, základního a zájmového vzdělávání je přínosná pro aktivní zapojení dětí, žáků a jejich zákonných zástupců a široké veřejnosti do dění v obci (Den otevřených dveří, vítání občánků, masopust, výtvarné dílny pro rodiče a děti, návštěva předškolních dětí v první třídě, slavnostní akademie, rozloučení s předškoláky, jarmark). Škola uplatňuje partnerský přístup s okolními základními i mateřskými školami.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy.
- Pořízení didaktické techniky a pomůcek.

Silné stránky

- Mateřská škola
- Otevřenost školy směrem k zákonným zástupcům a četná partnerství s dalšími organizacemi (1.5)
- Základní škola
- Ředitel školy se snaží se zákonnými zástupci a zřizovatelem zajistit ve škole kvalitní podmínky pro vzdělávání dětí a žáků. (1.1)

- Dobré mezilidské vztahy, příjemná atmosféra ve škole a vzájemný respekt žáků a pedagogů podporují příznivé klima pro vzdělávání. (2.2)
- Žáci jsou vedeni k aktivnímu vyhledávání informací a kritickému myšlení. (4.1)
- Efektivita vzdělávání byla pozitivně podpořena názornými a didaktickými pomůckami pro zvyšování zájmu o probírané učivo. (4.2)
- Škola poskytováním pestré nabídky zájmových činností včetně doučování předchází možnému školnímu neúspěchu a rizikovému chování žáků. (6.2)
- Školní družina
- Podílí se na spolupráci s malotřídními školami. (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Mateřská škola
- Nastavený kontrolní systém v mateřské škole nepřispívá ke zvýšení kvality vzdělávacího procesu. (2.1)
- Nižší využitelnost záznamů z pedagogické diagnostiky snižuje další pedagogickou činnost pro rozvoj dovedností a znalostí dětí. (5.1)
- Nefunkční podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. (6.2.)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na funkční kontrolní a hospitační systém ve škole.
- Diferencovat vzdělávací nabídku, aby odpovídala věkovým možnostem dětí.
- Pravidelně analyzovat pokroky dětí pro nastavení záměrů pro další pedagogickou činnost.
- Nastavit systém podpůrných opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Vést děti k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj.: OÚV/826/09 Z 8. 10. 2009, s účinností od 23. 10. 2009
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele školy s účinností k 1. 8. 2022
3. Koncepce rozvoje ZŠ a MŠ Volfartice 2022–2027
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, s platností od 31. 8. 2007, aktualizace k 31. 8. 2013
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s aktualizacemi, platný 1. 9. 2023
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platnými aktualizacemi, platný 31. 8. 2007
7. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2023, aktualizován dne 25. 3. 2024
8. Školní řád, účinný od 1. 9. 2016
9. Vnitřní řád školní družiny, účinný od 1. 9. 2015
10. Školní matrika dětí a žáků vedená k datu inspekční činnosti (vzorek)
11. Diagnostika dětí k datu inspekční činnosti (vzorek)
12. Třídní knihy, přehled výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti
13. Rozvrhy hodin pro školní rok 2023/2024
14. Pracovní doba zaměstnanců základní školy a mateřské školy
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogů na školní rok 2023/2024
16. Hodnocení mateřské školy za školní rok 2022/2023
17. Adaptační program mateřské školy na školní rok 2023/2024
18. Omluvné listy (vzorek)
19. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2022-2023
20. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti
21. Souhrnná dokumentace výchovného poradenství a prevence vedená ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti
22. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
23. Souhrnná dokumentace k hodnocení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
24. Personální dokumentace (pedagogičtí pracovníci)
25. Webové stránky školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Štěpánka Martinková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Veitová, školní inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

15. 4. 2024